

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de controle van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van Sint-Martinusscholen 39313 te Herk-de-Stad

Hoofdstructuur	SO
Pedagogische eenheid	118331, 118349, 39313, 39321, 118323, 118315
Instellingsnummer	118315
Instelling	Sint-Martinusscholen 118315
Directeur	a.i. Erwin POELMANS
Adres	Sint-Truidersteenweg 18 - 3540 HERK-DE- STAD
Telefoon	013-55.13.13
Fax	013-55.52.83
e-mail	fclaes@st-martinus.be
Website/URL	http://www.st-martinus.be
Bestuur van de instelling	971184 - VZW KaSO Herk-de-Stad te HERK- DE-STAD
Adres	Veearts Strauvenlaan 5 - 3540 HERK-DE- STAD
Scholengemeenschap/Consortium	113381 - SGKSO Sint-Martinus Herk-de-Stad te HERK-DE-STAD
Adres	Veearts Strauvenlaan 5 - 3540 HERK-DE- STAD
CLB	114901 - Vrij CLB West - Limburg te BERINGEN
Adres	Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	30/01/2012 t.e.m. 3/02/2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	3/02/2012
Datum bespreking verslag met de instelling	7/03/2012
Samenstelling inspectieteam	

Inspecteur-verslaggever
Teamleden

Etienne Gielen
Jurgen Hus
Jan Meers
Gabriël Poppe
Leander Froidcoeur
Monique Van der Straeten
William Vroonen
Martine Zaman
Chris Van Woensel
Ria Coenen
Dirk Diepers

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. RELEVANTE KENMERKEN	5
2. FOCUS VAN DE CONTROLE	5
3. ASPECTEN VAN HET WELZIJNSBELEID	5
3.1 Organisatie	5
3.2 Veiligheid van de leer- en werkomgeving	7
3.3 Gezondheid en hygiëne	8
3.4 Milieu	9
4. STERKTES EN ZWAKTES	10
4.1 Relevante aspecten waarin de instelling goed is	10
4.2 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren	10
4.3 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren	10
5. ADVIES	11
6. REGELING VOOR HET VERVOLG	11

INLEIDING

Op 30/01/2012 t.e.m. 3/02/2012 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen.

Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne afzonderlijk van de doorlichting uit te voeren.

Tijdens deze controle voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de aspecten inzake het welzijnsbeleid van de instelling die onderzocht worden.

Het verslag eindigt met het advies en de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het verslag van de controle bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- gunstig beperkt in de tijd;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

1. RELEVANTE KENMERKEN

Contextuele kenmerken

- De scholengemeenschap bestaat uit zes scholen, die samen één pedagogische eenheid vormen en gehuisvest zijn op 2 campussen.
- Campus Ursula (Diestsesteenweg 5, Herk-de-Stad) betreft de schoolnummers 118331 en 118349. Momenteel worden de gebouwen met aanduiding A, B en C gebruikt. Op 1 september 2012 betrekken de scholen een nieuwbouw op het domein, waardoor de gebouwen B en C niet meer gebruikt zullen worden door het secundair onderwijs. Voor enkele uren beroepsgerichte vakken van instelling 118349 maakt men gebruik van de lokalen in blok F op de campus Amandina (Sint-Truidersteenweg 18, Herk-de-Stad).
- Campus Amandina (Sint-Truidersteenweg 18 en Veearts Strauvenlaan 5, Herk-de-Stad) betreft de schoolnummers 118323, 39313, 118315 en 39321. Momenteel worden de gebouwen met aanduiding D, E, en F samen gebruikt door de scholen. Voor sommige klassen van instelling 118315 gaan de lessen lichamelijke opvoeding door in de sporthallen (blokken A en B) van de campus Ursula.
- Het masterplan in verband met de infrastructuurwerken (renovatie en nieuwbouw) voor de hele scholengemeenschap, is in de laatste uitvoeringsfase.

2. FOCUS VAN DE CONTROLE

Aspecten van het welzijnsbeleid die in aanmerking kwamen voor onderzoek:

Organisatie van het welzijnsbeleid	Ja
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	Ja
Gezondheid en hygiëne	Ja
Milieu	Ja

3. ASPECTEN VAN HET WELZIJSNBELEID

3.1 Organisatie

3.1.1 *Het bestuur van de instelling*

Het welzijnsbeleid vertoont hiaten die tijdelijk nog aanvaardbaar zijn.

Toelichting:

De school legt een globaal preventieplan voor dat werd opgesteld voor de periode 2007 - 2012. Het voorgelegde document bevat onvoldoende preventiemaatregelen die rekening houden met de aard van de geconstateerde risico's binnen de scholengemeenschap. De organisatorische, materiële en financiële middelen worden onvoldoende verduidelijkt. Het voorgelegde jaaractieplan is onvoldoende geconcretiseerd. De mogelijke beschikbaarheid en aanwending van voldoende financiële middelen is onduidelijk. Men beschikt niet over een preventief onderhoudsprogramma. De school informeert het personeel slechts beperkt over het welzijnsbeleid.

3.1.2 *Comité¹*

Het comité preventie en bescherming op het werk/ander overlegorgaan voert de wettelijk voorziene opdrachten gedeeltelijk uit.

¹ Comité: het comité preventie en bescherming op het werk of een ander overlegorgaan (overlegcomité, personeelsvergadering, werkgroep ...) dat – in die gevallen waar het wettelijk mogelijk is – de taken van het

Toelichting:

Het comité preventie en bescherming op het werk heeft slechts beperkt informatierecht over de inhoud van het globaal preventieplan en over het aankoopbeleid. De verslagen van de interne preventiedienst en externe diensten worden voorgelegd op het comité.

3.1.3 *Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)*

De toepassing van de regelgeving met betrekking tot de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk vertoont hiaten die tijdelijk nog aanvaardbaar zijn.

Toelichting:

De preventieadviseur heeft een passende opleiding (niveau 1) genoten en schoolt zich geregeld bij. Hij houdt toezicht op de periodieke controles, doet geregeld een rondgang, is voldoende betrokken bij het onderzoeken van ongevallen en staat in voor het secretariaatswerk van het comité. Hij werd onvoldoende betrokken bij het opstellen van het voorgelegde globaal preventieplan. Er worden nog onvoldoende concrete acties ontwikkeld en uitgevoerd voor de sensibiliseren van het personeel en de leerlingen. Er wordt door het beleid nog onvoldoende rekening gehouden met de voorstellen van de interne preventiedienst, ondanks het feit dat deze gebaseerd zijn op uitgevoerde risicoanalyses en vaststellingen van de interne en externe preventiediensten.

3.1.4 *Samenwerking met externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)*

De externe dienst preventie en bescherming op het werk is gedeeltelijk betrokken bij het welzijnsbeleid.

Toelichting:

De externe dienst preventie en bescherming op het werk is voldoende complementair met de interne dienst. Er is een schriftelijke overeenkomst (IDWE) en de voorziene taken i.v.m. rondgang, risicoanalyse en gezondheidstoezicht worden voldoende opgenomen. De interventies van de externe dienst zijn nog onvoldoende opgenomen in het globaal preventieplan en jaaractieplan.

3.1.5 *Aankoop- en indienststellingsbeleid*

Er is geen betrokkenheid van de preventieadviseur bij de aankoop van machines, installaties en apparaten; er is geen akkoord van de preventieadviseur; er zijn geen indienststellingsverslagen.

Toelichting:

De preventieadviseur wordt niet betrokken bij alle bestellingen. De aankoop van toestellen, machines, producten met gevaarlijke eigenschappen, persoonlijke beschermingsmiddelen, ... kan gebeuren zonder overleg met de preventieadviseur. Er is nog niet voor alle betrokken toestellen een indienststellingsverslag. De school beschikt niet over een procedure die de betrokkenheid van de preventieadviseur in het aankoopbeleid beschrijft.

3.2 *Veiligheid van de leer- en werkomgeving*

3.2.1 *Bewoonbaarheid*

Gebouwen, lokalen en/of hun inrichting vertonen onaanvaardbare tekorten met betrekking tot bewoonbaarheid en/of veiligheid en/of er wordt onvoldoende gevolg gegeven aan klachten.

comité preventie en bescherming op het werk op zich neemt.

Toelichting:

De meeste lokalen op de campus Amandina voldoen aan de comfortvoorwaarden. De helft van de keldervloer van de garagewerkplaats, die gebruikt wordt als opslagplaats voor motoren en onderdelen, is bedekt met enkele centimeters water.

De negatieve beoordeling is vooral te wijten aan de bemerkingen in verband met de gevaren van elektrocutie. Deze worden verder toegelicht in het verslag bij de variabele 'veiligheid aan de elektrische installatie(s) en liften'.

3.2.2 Veiligheid van het domein van de instelling

Op het domein van de instelling zijn geen waarneembare risico's op valgevaar.

3.2.3 Verkeersveiligheid

Het domein van de instelling en de onmiddellijke omgeving zijn voldoende verkeersveilig.

Toelichting:

Voor het in- en uitrijden van voertuigen in de garage zijn er afspraken waardoor dit buiten de speeltijden en onder toezicht moet gebeuren. De scholen liggen aan een verkeersweg met bij schoolaanvang en -einde druk verkeer, vooral door de nabijheid van een basisschool. Het beleid heeft goede contacten met de gemeente en een directielid maakt deel uit van de verkeerscommissie binnen de gemeente.

3.2.4 Brandveiligheid

De instelling beschikt niet over de wettelijk voorziene verslagen en keuringsattesten in verband met brandveiligheid.

Toelichting:

Het brandpreventieverslag voor de gebouwen B, D en E dateert 22-11-2011, waardoor de school nog geen gevolg heeft kunnen geven aan de geformuleerde opmerkingen. Naast een aantal opmerkingen m.b.t. het internaat (gebouw B) vermeldt het verslag eveneens een aantal inbreuken m.b.t. ontbrekende blusmiddelen, niet functionele nooduitgangen, compartimentering, evacuatie-richtlijnen en opslag gasflessen (gebouw D), ontbrekende veiligheidsverlichting en compartimentering (gebouw E). Het brandpreventieverslag voor blok F is gunstig. Aan de opmerkingen vermeldt in het brandpreventieverslag voor blok A (14/03/2006), is nog geen gevolg gegeven. Het laatste verslag van de controle van de verwarmingsinstallatie op stookolie voor blok D dateert van 20/11/2010. De school beschikt niet over een conformiteitsattest voor de stookoliereservoirs. Voor blokken A en B kan geen verslag voorgelegd worden van de controle van de verwarmingsinstallatie op stookolie in 2010. Voor de verwarmingsinstallatie op gas heeft men een indienststellingsverslag van 2008 en vervolgens een verslag van controle op datum van 27/01/2012. De stookplaatsen in blokken A, B en D zijn niet vrij van brandbare materialen.

3.2.5 Evacuatie

Uit het evaluatieverslag van de evacuatieoefeningen of uit het evacuatiescenario blijken nog enkele onvolkomenheden.

Toelichting:

Uit het evaluatieverslag van de evacuatieoefeningen blijken nog enkele onvolkomenheden. De betrokkenheid van de personeelsleden kan nog verbeteren.

3.2.6 Veiligheid van de elektrische installatie(s) en liften

De elektrische installatie(s) en/of de liften voldoen niet en kunnen een acuut en/of permanent gevaar betekenen voor het personeel en de leerlingen/cursisten.

Toelichting:

In de keuringsverslagen van de laagspanningsinstallatie (met datum voor blok A: 09/07/2007, blok D: 03/07/2007, blok E: 09/07/2007, blok F: 21/04/2010) zijn belangrijke verbeterpunten vermeld met betrekking tot de veiligheid van de elektrische installatie(s). Er werd nog geen gevolg gegeven aan alle opmerkingen uit de keuringsverslagen. De school kan ook niet aantonen, bijvoorbeeld aan de hand van een concrete planning, hoe en wanneer ze de resterende opmerkingen zal wegwerken. Enkel voor de B-blok voldoet de elektrische laagspanningsinstallatie aan de voorschriften. Voor de blokken D, E en F voldoen de installaties niet aan de voorschriften en heeft men ook nog geen overzicht van welke inbreuken ondertussen weggewerkt werden. Tijdens de rondgang in de gebouwen op beide campussen is er vastgesteld dat diverse elektriciteitskasten niet afgesloten en bereikbaar zijn voor de leerlingen, zelfs als de genaakbare delen onvoldoende afgeschermd zijn. In het verzorgingslokaal in blok D is de verlichting onvolledig verwijderd, zodat de elektriciteitsdraden rechtstreeks kunnen worden aangeraakt.

3.2.7 Veiligheid van toestellen²

Essentiële veiligheidsinstructies met betrekking tot het gebruik van toestellen zijn meestal niet schriftelijk voorhanden en/of de gangbare beveiliging ontbreekt of is niet functioneel.

Toelichting:

Op de campus Amandina zijn de meeste machines, maar nog niet alle machines, voorzien van de van de nodige collectieve beschermingsmiddelen en instructies. De instructies met betrekking tot een veilig gebruik van toestellen zijn ofwel onvoldoende gekend of worden onvoldoende toegepast door de gebruikers. De individuele beschermingsmiddelen worden, zowel door leerlingen als leraren, niet steeds gebruikt en de aandacht voor veilig werken is soms ondermaats. De werkplaats van de onderhoudsman is momenteel ongeschikt om veilig met machines te werken. De nodige beschermingsmiddelen en instructiekaarten ontbreken. Er is nog geen procedure voor het buiten gebruik stellen van toestellen.

3.3 Gezondheid en hygiëne

3.3.1 Sanitaire installaties

De sanitaire installaties en toebehoren zijn niet conform de regelgeving.

Toelichting:

Op de campus Amandina zijn er onvoldoende toiletten voor de jongens en de meisjes. Vooral de meisjes klagen over lange wachttijden tijdens de korte pauzes. Dit is ook vastgesteld tijdens de week van de doorlichting. De school beschikt echter nog over een afgesloten en ongebruikte sanitaire ruimte met toiletten. De school beschikt over douches (sporthal), maar volgens de verklaring van de preventieadviseur worden deze niet gebruikt door de leerlingen en het personeel.

3.3.2 EHBO

De instelling beschikt over de voorzieningen om EHBO te bieden, maar verschillende aspecten kunnen nog worden verbeterd.

Toelichting:

Op de campus Amandina is het verzorgingslokaal in blok D ondermaats (oude toiletruimte). Het register met de interventies in het kader van de eerste hulp wordt niet ingevuld, enkel in het geval van toediening van medicijnen (pijnstillers). Het verstrekken van medicijnen gaat in tegen de richtlijnen, die de school zelf aangeeft in zijn beleidsdocumenten en in de informatiedocumenten naar de ouders. De hulpverleners ontvangen hierover, vanuit de verschillende directies,

² Toestellen: alles (apparaten, speeltuigen, installaties, machines, werkposten, gereedschappen, ...) wat mogelijk aanleiding kan geven tot een verhoogd risico voor personeel en/of leerlingen/cursisten.

verschillende mondelinge richtlijnen. Er zijn steeds voldoende hulpverleners aanwezig en de school voorziet zelf in een goede opleiding.

3.3.3 Rookverbod

De instelling doet voldoende inspanningen om rekening te houden met het rookverbod.

3.3.4 Voedingsmiddelenhygiëne

De voedingsmiddelenhygiëne voldoet nog niet volledig aan de vigerende regelgeving.

Toelichting:

De school volgt slechts gedeeltelijk de principes van HACCP. Het plan is nog onvoldoende uitgewerkt en de temperatuurscontrole is slechts recent (terug) opgestart. Tijdens de rondgang is er vastgesteld dat de opslag van de goederen niet altijd correct verloopt. De opslag van de gasflessen in de keuken voldoet niet aan de regelgeving.

3.4 Milieu

3.4.1 Omgaan met gevaarlijke producten

De manier waarop de instelling met gevaarlijke producten omgaat, is niet aanvaardbaar.

Toelichting:

De school beschikt niet over een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen. Hier en daar zijn producten met gevaarlijke eigenschappen niet reglementair opgeslagen, niet voorzien van de nodige etikettering en voor sommige producten ontbreken de veiligheids- en gezondheidskaarten. Niet alle ontvlambare producten zijn veilig opgeslagen. Leerlingen werken soms met gevaarlijke producten zonder het gebruik van de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen (mechanica, carrosserie en auto). Het beleid beheerst de stroom van de gevaarlijke producten niet. Soms worden zelfs gevaarlijke producten geleverd zonder voorafgaande bestelbon. De school voldoet voor blokken B en F aan de voorwaarden in verband met de asbestinventaris. De asbestinventaris voor blok D bevat geen datum, noch een handtekening. De asbestinventaris voor blok E is niet getekend door een preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en voor blok A heeft men geen asbestinventaris.

3.4.2 Zwembaden

Niet van toepassing

4. STERKTES EN ZWAKTES

4.1 Relevante aspecten waarin de instelling goed is

- De aandacht voor de opleiding van de EHBO-hulpverleners.

4.2 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren

- Het uitwerken van een volledig HACCP-plan.
- De algemene veiligheidsattitude verbeteren bij het personeel en de leerlingen.
- Het EHBO-beleid.

4.3 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren

- Tegen september 2013: de organisatie van het welzijnsbeleid.
- Tegen september 2014: de veiligheid van de elektrische installaties.
- Tegen september 2014: voldoen aan de vereisten in verband met de brandveiligheid.
- Tegen september 2013: het beheer en de omgang met gevaarlijke stoffen.
- Tegen september 2014: voldoen aan voldoende sanitaire installaties.
- Tegen september 2013: de veiligheid van toestellen.

5. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies gunstig beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren:

- Tegen september 2013: de organisatie van het welzijnsbeleid.
- Tegen september 2014: de veiligheid van de elektrische installaties.
- Tegen september 2014: voldoen aan de vereisten in verband met de brandveiligheid.
- Tegen september 2013: het beheer en de omgang met gevaarlijke stoffen.
- Tegen september 2014: voldoen aan voldoende sanitaire installaties.
- Tegen september 2013: de veiligheid van toestellen.

6. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf 1 februari 2015 kunnen aantonen dat er voldoende geredimeerd werd om de tekorten volgens de vooropgestelde termijnen weg te werken.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Etienne Gielen

Datum:

Voor kennisname namens de directie/het schoolbestuur:

a.i. Erwin Poelmans